

יהי אור

אין און 27

יין השנה

פרשת תזריע - החודש

דין ורחמים בבדיקת נגעים

"אדם כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת" (יב,ב).

איא במשנה ערכין (דף ח:) אין בנגעים פחות משבוע אחד, ולא יתר על שלושה שבועות. ופירשה הגמרא שבבדיקת הנגעים, להחליט ולברר האם הנגע טהור או טמא, אין נגע שמתברר כפחות משבוע, והיינו בנגעי אדם שכולים להתברר בתוך שבוע אחד. ואין נגע שמתברר ביותר משלושה שבועות, והיינו בנגעי בתים, שכירוסם עלול לארוך שלושה שבועות. ומכילה הגמרא על זה את דרשת רב פפא: "צדקתך כהררי קל משפטין תהום רבה" (תהלים לו, ז), "צדקתך כהררי קל" - אלו נגעי אדם. "משפטין תהום רבה" - אלו נגעי בתים.

ופירושו רש"י ותוס', שכוונת רב פפא לדין המוזכר לעיל, שנגעי אדם יכולים להתברר בשבוע אחד, ולכן נאמר עליהם "צדקתך כהררי קל", לשון צדקה, שריחים הקב"ה והיקל בנגעי אדם שיתכן שיתברר דין הנגע בשבוע אחד. אך על נגעי בתים נאמר "משפטין תהום רבה", לשון משפט, משום שהחמיר הקב"ה בדינם, שיתכן שלא יתברר דינם רק אחר שלושה שבועות.

ובספר "שלל דוד" לר' דוד יזנצהיים, פירש באופן אחר את דרשת רב פפא. שהנה דרשו בוויקרא רבה (יז,ו) שאין בעל הרחמים (הקב"ה) פונע בנפשות תחילה, אלא בתחילה מביא צרעת על ביתו של החוטא. ואם לא שב- מביא צרעת על בגדיו. ואם עדיין לא שב- רק אז מביא צרעת על גופו.

ואמרו במסכת ערכין (טז.) שעל שבעה דברים נגעים באים. ושניים מהם - על הגול ועל צרות העין. על הגול- מדכתיב "ופיני את הבית" - הוא כינס ממון שאינו שלו, לפיכך יבוא כהן ויפזר ממונו. ועל צרות העין- מדכתיב "ובא אשר לו הבית" - מי מייחד ביתו לו, שאינו משאיל לאחרים.

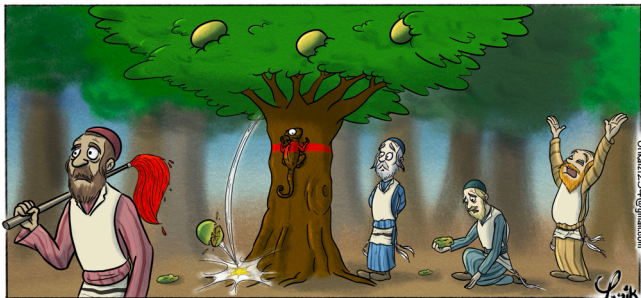
ופירש המהרש"א שבגול באים הנגעים דוקא על ממונו ולא על גופו, משום שלא חטא אלא בממונו.

ולפי זה אף בצרות העין, אינו לוקה אלא בנגעי בתים ולא בנגעי גופו, שהרי חטא רק בממונו, שלא השאיל לאחרים את ממונו. **ובספר** אם יבואו נגעים על ביתו של אדם, אין כאן ראייה לצדקתו וחסדו של הקב"ה שאינו פונע בנפשות תחילה. משום שיתכן ובעל הבית חטא בגול ובצרות עין, ולכן עונשו הסופי הוא שינוגעו קירות ביתו, משום שחטא בממונו, ותו לא. אך אם לאחר מכן לא שב ובואו נגעים על גופו, הרי יש כאן ראייה לצדקתו של הקב"ה, שהרי מצד הדין היה צריך להיענש בגופו מיד, שהרי כנגע, כאשר לוקה בגופו, מתברר שחטאו אינו הגול וצרות העין, אלא חטא אחר משבעת הדברים שהנגעים באים עליהם. ומה שלא ענשו מיד בגופו אינו אלא מצד צדקתו וחסדו של הקב"ה, שמרמז ואינו פונע בנפשות תחילה. וזו כוונת רב פפא בדרשתו: "צדקתך כהררי קל" - אלו נגעי אדם, שכאשר הם באים, מבינים ורואים את צדקתו של הקב"ה, שריחים ולא פגע בגופו תחילה, אלא קודם פגע בביתו. "משפטין תהום רבה" - אלו נגעי בתים, שאז עדיין לא ניכרת צדקתו של הקב"ה, אלא מכוסית היא, כהתהום, שהרי ייתכן שחטא בגול ובצרות עין, והוא עונשו המגיע לו כלכד, משום שלא חטא אלא בממונו.

ציון על הכרעה

"והוא חטא יקרא" (יז, אה).

תנאי: אין משיר פירותי- סוקרו הסיקרא (3) והבש בהבש אגוס, כי יראוהו אנשים ויקשו פלו רחמים, ברמתי: "והוא חטא יקרא" - צריק להיותו 83 מחו לריב, וריבם ויקשו פלו רחמים (שבת 150).

Orshar1234@gmail.com

אורי